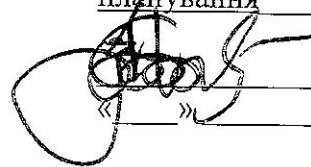

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Бакалавр
(освітній ступінь)

Кафедра Філософії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету
урбаністики та просторового
планування

 / Мамедов А.М. /
« » 2022 року

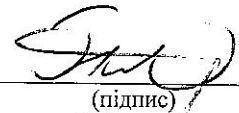
РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Філософія управління
(назва освітньої компоненти)

шифр	назва спеціальності, освітньої програми
281	Публічне управління та адміністрування, Державне управління у сфері містобудівної діяльності

Розробники:

Галушко О.С., кандидат філософських наук, доцент
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

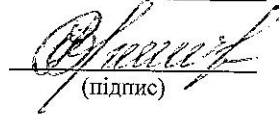
Шарипін А.В., кандидат філософських наук, доцент
(прізвище та ініціали, науковий ступінь, звання)

(підпис)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри філософії

протокол № 1 від «29» серпня 2022 року

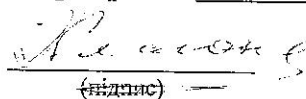
Завідувач кафедри

(підпис)

/Чорноморденко І.В./

Схвалено гарантом освітньої програми _____

Гарант ОП

(підпис)

/Хлапонін Д.Ю./

Розглянуто на засіданні науково-методичної комісії спеціальності
протокол № від « » 2022 року

ВИТЯГ З РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

шифр	Назва спеціальності, освітньої програми	Форма навчання: денна										Форма контролю	Семестр	Відмітка про погодження заступником декана факультету	
		Кредитів на сем.	Обсяг годин						Кількість індивідуальних робіт						
			Всього	аудиторних			Сам. роб.	КП	КР	РГР	Конт. роб				
				Разом	Л	Лр									Пз
281	Публічне управління та адміністрування, Державне управління у сфері містобудівної діяльності	4	120	90	40		50				1	3	3		

Мета та завдання освітньої компоненти

Мета дисципліни: метою вивчення освітньої компоненти «Філософія управління» є оволодіння студентами як загальнонауковими (філософськими) компетентностями системного наукового світогляду, наукової методології і професійної етики, осмисленням гуманістичної ролі управлінця в національному і глобалізованому світі, створення ними інтелектуального капіталу, необхідного для розвитку українського суспільства. Так і компетентностями у сфері управління.

Освітня компонента «Філософія управління» дає можливість комплексно дослідити феномен управління як складний механізм функціонування, змін та єдності соціальних сил. Управління потребує від суб'єкта управління оволодіння основами теорії управління, знання ним умов існування, властивостей, тенденцій, характеру руху керованого ним об'єкта. І набуває характеру такої діяльності, яка теоретично має випереджати суспільно-історичну практику. В курсі буде доведено, що управління має відповідати законам об'єктивного світу, з урахуванням того, що соціальні програми та ідеали, що створюються людьми, можуть приводити не лише до позитивних, але і до негативних наслідків, якщо вони суперечать об'єктивним законам природи і суспільства, потребам та інтересам людей.

Історія становлення людського суспільства, різних форм його державного устрою протягом багатьох сторіч була нерозривно пов'язана з вирішенням проблем оптимальної організації суспільства, ефективного управління всіма соціальними процесами життєдіяльності людей, з державно-владним регулюванням і управлінням різними сферами матеріального і духовного життя суспільства. Тому сучасним управлінцям треба докладно знати історію теорії управління крізь призму філософії. Бо саме філософське осягнення феномену управління дає змогу його всебічного та комплексного дослідження. Цей підхід знайде відображення в курсі з «Філософії управління».

Робоча програма містить витяг з робочого навчального плану, мету вивчення, компетентності, які має опанувати здобувач, програмні результати навчання, дані щодо викладачів, зміст курсу, тематику практичних занять, вимоги до виконання індивідуального завдання, шкалу оцінювання знань, вмінь та навичок здобувача, роз'яснення усіх аспектів організації освітнього процесу щодо засвоєння освітньої компоненти, список навчально-методичного забезпечення, джерел та літератури для підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань. Електронне навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщено на Освітньому сайті КНУБА (<https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=3901>). Також програма містить основні положення щодо політики академічної доброчесності та політики відвідування аудиторних занять.

Компетенції та програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти

Код	Зміст компетентності
Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю

	умов.
Загальні компетентності та програмні результати	
ЗК01	Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
ЗК02	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
ЗК03	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
ЗК04	Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК05	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК08	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК09	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Фахові компетентності та програмні результати	
ФК02	Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.
ФК03	Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.
ФК06	Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.
ФК07	Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.
ФК09	Здатність впроваджувати інноваційні технології.
ФК10	Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування

Програмні результати здобувачів освітньої програми, що формуються в результаті засвоєння освітньої компоненти.

Код	Програмні результати
ПРН01	Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.
ПРН04	Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.
ПРН05	Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.
ПРН08	Розуміти та використовувати технології вироблення, прийняття та реалізації управлінських рішень.
ПРН11	Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.
ПРН14	Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.
ДПРН02	Самостійно аналізувати та обґрунтовувати пропозиції щодо вдосконалення діючих організаційних, правових, інституційних та інших механізмів державного управління в галузі містобудування,

Програма дисципліни

Змістовний модуль 1. Філософські проблеми управління. Історія і сучасний стан філософського осмислення феномену управління.

ЛЕКЦІЯ 1. Тема Філософські проблеми управління: об'єкт, предмет, завдання.

ЛЕКЦІЯ 2. Тема. Проблема управління у філософії стародавнього світу. Ідеї управління в стародавньому Єгипті та стародавній Персії. Філософські проблеми управління в стародавній Індії.

ЛЕКЦІЯ 3. Тема. Осмислення управління в філософських системах стародавнього Китаю.

ЛЕКЦІЯ 4. Тема. Осмислення феномену управління в філософії античності.

ЛЕКЦІЯ 5. Тема. Місце управлінських функцій у філософії середніх віків.

ЛЕКЦІЯ 6. Тема. Секуляризація управлінських функцій у філософії Відродження.

ЛЕКЦІЯ 7. Тема. Філософські основи управління суспільством в філософії Нового часу та Просвітництва.

ЛЕКЦІЯ 8. Тема. Проблема управління суспільством у німецькій філософії XVIII-XIX століття.

ЛЕКЦІЯ 9. Тема. Теорії управління кінця XIX – першої половини XX століття.

ЛЕКЦІЯ 10. Тема. Теорії управління кінця XX століття.

ЛЕКЦІЯ 11. Тема. Теорії управління початку XXI століття.

ЛЕКЦІЯ 12. Тема. Осмислення феномену управління в українській філософії.

Практичне заняття 1. Філософські проблеми управління: об'єкт, предмет, завдання.

Практичне заняття 2. Проблема управління у філософії стародавнього світу. Ідеї управління в стародавньому Єгипті та стародавній Персії. Філософські проблеми управління в стародавній Індії.

Практичне заняття 3. Осмислення управління в філософських системах стародавнього Китаю.

Практичне заняття 4. Осмислення феномену управління в філософії античності.

Практичне заняття 5. Місце управлінських функцій у філософії середніх віків.

Практичне заняття 6. Секуляризація управлінських функцій у філософії Відродження.

Практичне заняття 7. Філософські основи управління суспільством в філософії Нового часу.

Практичне заняття 8. Філософські основи управління суспільством в філософії Просвітництва.

Практичне заняття 9. Проблема управління суспільством у німецькій філософії XVIII-XIX ст.

Практичне заняття 10. Теорії управління кінця XIX – першої половини XX століття.

Практичне заняття 11. Теорії управління кінця XX століття. Частина 1.

Практичне заняття 12. Теорії управління кінця XX століття. Частина 2.

Практичне заняття 13. Теорії управління початку XXI століття. Частина 1.

Практичне заняття 14. Теорії управління початку XXI століття. Частина 2.

Практичне заняття 15. Осмислення феномену управління в українській філософії.

Змістовний модуль 2. Теоретико-методологічний аналіз теорії управління.

ЛЕКЦІЯ 13. Тема. Теоретико-методологічні засади соціального управління.

ЛЕКЦІЯ 14. Тема. Системний аналіз управління соціумом.

ЛЕКЦІЯ 15. Тема. Моделі управління.

ЛЕКЦІЯ 16. Тема. Управління як пізнавальний процес: епістемологічні засади.

ЛЕКЦІЯ 17. Тема. Антропологічний вимір управлінської діяльності.

ЛЕКЦІЯ 18. Тема. Аксиологічний вимір управлінської діяльності.

ЛЕКЦІЯ 19. Тема. Проблема свободи в соціальному управлінні.

ЛЕКЦІЯ 20. Тема. Філософський аспект в прийнятті управлінських рішень.

Практичне заняття 16. Теоретико-методологічні засади соціального управління.

Практичне заняття 17. Системний аналіз управління соціумом.

Практичне заняття 18. Моделі управління. Частина 1.

Практичне заняття 19. Моделі управління. Частина 2.

Практичне заняття 20. Управління як пізнавальний процес: епістемологічні засади

Практичне заняття 21. Антропологічний вимір управлінської діяльності.

Практичне заняття 22. Антропологічний вимір управлінської діяльності.

Типологія лідера-управлінця.

Практичне заняття 23. Аксиологічний вимір управлінської діяльності.

Практичне заняття 24. Проблема свободи в соціальному управлінні.

Практичне заняття 25. Філософський аспект в прийнятті управлінських рішень.

Індивідуальне завдання

1. Виконання індивідуального завдання у вигляді написання реферату або есе. Реферат - обсягом 11-15 с. формат А4 з планом на початку роботи і списком використаних джерел наприкінці. Кількість рефератів – 1. Есе - це форма творчої, самостійної роботи студента. Обсяг 2-5стор. не враховуючи титульної сторінки, шрифт-14, інтервал-1,5. В роботі надається особиста позиція автора з проблеми та висновки.

Структура роботи:

- титульний аркуш,
- вступ,
- основна частина,
- список літератури (не менше трьох джерел і оформлений у відповідності до сучасних вимог).

Також як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь Здобувача у міжнародній або всеукраїнській науково-практичній конференції з публікацією у матеріалах конференції тез виступу (доповіді) на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Текст індивідуального завдання подається викладачу не пізніше, ніж за 2 тижні до початку залікової сесії. Викладач має право вимагати від Здобувача

доопрацювання індивідуального завдання, якщо воно не відповідає встановленим вимогам.

2. Підготовка наукових повідомлень щодо заданих тем практичних занять, та виступи на практичних заняттях.
3. Підготовка до іспиту.

Тематика індивідуальних завдань

1. Філософія управління як галузь філософського знання.
2. Концепції управління в античній філософії.
3. Ідеї управління в стародавньому Єгипті та стародавній Персії.
4. Філософські проблеми управління в стародавній Індії.
5. Осмислення управління в філософських системах стародавнього Китаю.
6. Ліберальний тип управлінських систем та його ознаки.
7. Методологія гуманістичного управління.
8. Теорія ідеальних типів управління Вільяма Оучі.
9. Модель управління «7С» Пітера Друкера.
10. Основні структурні компоненти методології соціального управління.
11. Місце управлінця в системі управлінських відносин.
12. Тоталітарний стиль управління: основні характеристики та особливості прояву.
13. Теорія «ситуаційного підходу» (Р. Моклер, У. Реддін, Ф. Фідлер).
14. Ліберальний тип управлінських систем.
15. Процесуальний, системний, ситуаційний, універсальний підходи щодо осмислення соціального управління.
16. Демократична система управління.
17. Теорія управління людськими ресурсами. (Е. Шейн, Р. Петерсон, Л. Трейси).
18. Моделі управління.
19. Осмислення феномену управління в українській філософії.
20. Ліберальний тип управлінських систем та особливості його прояву в «Русі за збагачення праці» (Ф. Герцберга).
21. Школа концепції «людських стосунків» (Э. Мейо, М. Фоллет та Ф. Ротлісберг.)
22. Філософські засади управлінського вибору в типових і нестандартних ситуаціях.
23. Теорія ідеального типу адміністративної організації М. Вебера.
24. Філософія влади Ніколо Макіавеллі.
25. Принципи теорії управління А. Файоля та основні засади концепції організаційної діяльності Г. Черча.
26. Проблеми управління суспільством у класичній німецькій філософії. Розуміння системи управління людьми в філософії І.Канта.
27. Емпіризм та раціоналізм — методологічна основа системи управління в XVII-XIX ст.
28. Цілі управлінської діяльності: онтологічний та антропологічний зміст.
29. Філософські основи управління в філософії Нового часу.
30. Аксіологічний аспект в управлінні.
31. Феномен управління у філософії середніх віків та епохи Відродження.
32. Поняття і типологія лідерства в управлінській діяльності.

33. Соціальне управління як система відносин між людьми. Людина як об'єкт і суб'єкт управління.
34. Предмет та об'єкт філософських проблем управління.
35. Когнітивне моделювання як спосіб проведення системного аналізу управління.
36. Конструювання та моделювання, як засіб управління.
37. Прогнозування в управлінні соціальних систем.
38. Типи управління та управлінські ролі: проблема вибору.
39. Р. Оуен — філософ і реформатор менеджменту.
40. Структура філософії управління.

Методи контролю та оцінювання знань

Загальне оцінювання здійснюється через вимірювання результатів навчання у формі проміжного (модульного) та підсумкового контролю (залік, захист індивідуальної роботи тощо) відповідно до вимог зовнішньої та внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти.

Політика щодо академічної доброчесності

Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) можуть перевірятись на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій Здобувачів у матеріалах наукових конференціях та інших наукових збірниках, які вже пройшли перевірку на плагіат.

Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку здобувача він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.

Політика щодо відвідування

Здобувач, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату факультету документ, який засвідчує ці причини.

За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, наукова та науково-практична конференція (круглий стіл) тощо) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Методи контролю

Основні форми участі Здобувачів у навчальному процесі, що підлягають поточному контролю: виступ на практичних заняттях; доповнення, опонування до виступу, рецензія на виступ; участь у дискусіях; аналіз першоджерел; письмові завдання (тестові, індивідуальні роботи у формі рефератів); та інші письмові роботи, оформлені відповідно до вимог. Кожна тема курсу, що винесена на лекційні та практичні заняття, відпрацьовується Здобувачами у тій чи іншій формі, наведеній вище. Обов'язкова присутність на лекційних заняттях, активність

впродовж семестру, відвідування/відпрацювання усіх аудиторних занять, виконання інших видів робіт, передбачених навчальним планом з цієї дисципліни.

При оцінюванні рівня знань Здобувача аналізу підлягають:

- характеристики відповіді: цілісність, повнота, логічність, обґрунтованість, правильність;

- якість знань (ступінь засвоєння фактичного матеріалу): осмисленість, глибина, гнучкість, дієвість, системність, узагальненість, міцність;

- ступінь сформованості вміння поєднувати теорію і практику під час розгляду ситуацій, практичних завдань;

- рівень володіння розумовими операціями: вміння аналізувати, синтезувати, порівнювати, абстрагувати, узагальнювати, робити висновки з проблем, що розглядаються;

- досвід творчої діяльності: вміння виявляти проблеми, розв'язувати їх, формувати гіпотези;

- самостійна робота: робота з навчально-методичною, науковою, допоміжною вітчизняною та зарубіжною літературою з питань, що розглядаються, вміння отримувати інформацію з різноманітних джерел (традиційних; спеціальних періодичних видань, ЗМІ, Internet тощо).

Тестове опитування може проводитись за одним або кількома змістовими модулями. В останньому випадку бали, які нараховуються Здобувачу за відповіді на тестові питання, поділяються між змістовими модулями.

Підсумковий контроль здійснюється під час проведення залікової сесії з урахуванням підсумків поточного та модульного контролю. Під час семестрового контролю враховуються результати здачі усіх видів навчальної роботи згідно зі структурою кредитів.

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів для дисципліни з формою контролю залік

Поточне оцінювання		Інд. робота	Залік	Сума балів
Змістові модулі				
1	2			
20	20	30	30	100

Шкала оцінювання індивідуальної роботи

Оцінка за національною шкалою	Кількість балів	Критерії
відмінно	30	відмінне виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	25	відмінне виконання з незначною кількістю помилок виконання (розкриття теми, посилання та цитування сучасних наукових джерел (більшість з яких не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
добре	22	виконання вище середнього рівня з кількома помилками (розкриття теми в межах об'єкту та завдань роботи, посилання та цитування сучасних наукових джерел (серед яких є такі, що не старше 2017 року), дотримання норм доброчесності)
	20	виконання з певною кількістю помилок (розкриття теми

		в межах об'єкту та завдань роботи, наявність посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)
задовільно	18	виконання роботи задовольняє мінімальним критеріям помилок (розкриття теми в основному в межах об'єкту роботи, наявність концептуального апарату роботи, присутність не менше 5 посилань та цитувань наукових джерел, дотримання норм доброчесності)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	Не зараховано з можливістю повторного складання
<u>0-34</u>	F	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Умови допуску до підсумкового контролю

Здобувачу, який має підсумкову оцінку за дисципліну від 35 до 59 балів, призначається додаткова залікова сесія. В цьому разі він повинен виконати додаткові завдання, визначені викладачем.

Здобувач, який не виконав вимог робочої програми по змістових модулях, не допускається до складання підсумкового контролю. В цьому разі він повинен виконати визначене викладачем додаткове завдання по змісту відповідних змістових модулів в період між основною та додатковою сесіями.

Здобувач має право на опротестування результатів контролю (апеляцію). Правила подання та розгляду апеляції визначені внутрішніми документами КНУБА, які розміщені на сайті КНУБА та зміст яких доводиться Здобувачам до початку вивчення дисципліни.

Методичне забезпечення дисципліни

Підручники:

1. Кремень В.Г. Філософія управління: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Знання України, 2007. – 360 с.

Навчальні посібники:

1. Управління людськими ресурсами: філософські засади: навч. посібник / під ред. В.Г. Воронкової ; [В.Г. Воронкова, А.Г. Беліченко, О.М. Попов та ін.]; Запоріж. держ. інж. акад. - К.: Професіонал, 2006. - 567 с.
2. Романовський О.Г., Пономарьов О.С., Лаврентьєва А.О. Психологія управління: Навч. посібник. – Харків: НТУ «ХП», 2001. – 161 с.
3. Шульга М.А. Соціально-політичне управління. Навчальний посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2008. - 248 с.

Конспекти лекцій:

1. Заветний С. О. Курс лекцій з історії філософії управління: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Харківський національний технічний ун-т сільського господарства ім. Петра Василенка; Кафедра ЮНЕСКО "Філософія людського спілкування", філософії і історії України. – Х.: [ХНТУСГ], 2009. – 319 с.
2. Філософські основи менеджменту і бізнесу : Курс лекцій : Навч. посіб. / А.А. Герасимчук, З.І. Тимошенко, С.В. Шейко ; Укр.-фін. ін-т менеджменту і бізнесу. - К. : Укр.-фін. Ін-т менеджменту і бізнесу, 1998.-120с.

Додаткова література:

1. Дарендорф Р. У пошуках нового устрою: Лекції на тему політики свободи у ХХІст./ Р. Дарендорф / Пер. з нім. А.Орган - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. - 109 с.
2. Діденко Н.Г. Державне управління і соціальне партнерство: актуальні проблеми теорії і практики: Монографія / Н.Г. Діденко. – Донецьк: Видавниче підприємство «Східний видавничий дом», 2007. – 404 с.
3. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ Л.Л., РОМАНОВСЬКИЙ О.Г., БАБАЇВ В.М., ПОНОМАРЬОВ О.С. Формування гуманітарно-технічної еліти як одна з передумов відродження України // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2001, № 4. – С. 3-13.
4. Управління як соціальний феномен / О.Б. Гасвська ; Київ. нац. екон. ун-т.- К.:КНЕУ,2000.-168с.
5. Фареник С.А. Управління соціальними процесами: побудова та реалізація соціальних моделей. – К.: Вид-во УАДУ, 2003. – 368 с.
6. Шаян Л.П. Нариси про українське управління. - К.: ТОВ «Група компаній «Динаміка», 2009. - 144 с.
7. Щокін Г. Закони соціального розвитку і управління / Георгій Щокін ; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. К. : МАУП, 2006. 189 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського <https://www.nbuv.gov.ua>
2. Електронна бібліотека матеріалів з філософії Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди <https://www.filosof.com.ua/links.htm>
3. Бібліотека КНУБА. <http://library.knuba.edu.ua/>
4. Освітній сайт КНУБА. org2.knuba.edu.ua